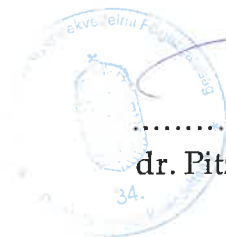

CSEPPKŐ GYERMEKOTTHONI KÖZPONT BUDAPEST
1025 BUDAPEST, CSEPPKŐ UTCA 74.

A CSEPPKŐ GYERMEKOTTHONI KÖZPONT BUDAPEST
V. SZÁMÚ SZAKMAI EGYSÉGÉNEK

SZAKMAI PROGRAMJA
2024.

Jóváhagyva: 2024. NOVEMBER.....hó25..... napján

.....
dr. Pitzné Heinczinger Mónika
Igazgató
Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Pest Vármegye Kirendeltsége

TARTALOM

I. A Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest bemutatása	2
II. Az alapítás, az alaptevékenység	5
III/1. Az utógondozói ellátás	6
III/2. Alapelvek az utógondozói ellátáshoz kapcsolódóan	7
III/3. Az utógondozói ellátás céljai	9
III/4. Feladatok	9
IV. Az utógondozó otthon (Garzonház) története	10
IV/1. A Garzonház helyzetelemzése	11
IV/2. A működésének feltételei	11
IV/3. Az utógondozó otthon működésének alapelvei	12
IV/4. Az utógondozó otthoni ellátás megszervezése	14
V. A „garzonos élet”	15
V/1. A Szondi István Lakásotthon Budapest telephely bemutatása	16
V/2. A szakmai munka erősítése az önálló életvitel kialakítása terén	16
V/3. Kapcsolatok erősítése	17
V/4. A fiatal felnőttek iskoláztatásának elősegítése	18
V/5. A fiatal felnőttek lakáshoz jutásának segítése	18
VI. A Szilágyi Erzsébet Gyermekotthon Budapest utógondozói csoportja és külső férőhelye	18
VI/1. A működésének feltételei	18
VI/2. A szakmai, pedagógiai munka általános elvei	19
VI/3. Tanulmányi munka	20
VII. Az V. számú szakmai egységre vonatkozó közös előírások	21
VIII. Záró rendelkezések	23

I. A Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest bemutatása

A Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest *(a továbbiakban: az intézmény)* 2016. július 1. napján, 1025 Budapest, Cseppkő utca 74. szám alatti székhellyel került megalakulásra.

Telephelyeit a Szilágyi Erzsébet Gyermekotthon Budapest (1038 Budapest, Dózsa György utca 44), a Perje Lakásotthon Budapest (1038 Budapest, Perje utca 25/a.), valamint a Szondi István Lakásotthon Budapest (1068 Budapest, Szondi utca 92.) alkotják.

Az intézményben 2016. július 1. napjától 5 szakmai egység került kialakításra, valamint Országos Tehetséggondozó Központtá nyilvánították az intézményt. A 2020. évben fenntartóváltás történt, az intézmény jelenlegi fenntartója a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Pest Vármegyei Kirendeltsége.

Az intézmény székhelyén a Cseppkő Gyermekotthon *(a továbbiakban: a gyermekotthon)* 1964. évben kezdte meg működését, Budán a II. kerületben, egy 10 holdas területen. Magyarországon elsőként az intézmény székhelye volt az, amit kifejezetten gyermekotthoni célra terveztek, építettek.

A gyermekotthon működése folyamán a pedagógiai munkájában jól tudta hasznosítani az építészeti és a környezeti adottságait. Szakmai munkájára mindig a megújulás, valamint a gyermekek érdekeit szolgáló működtetés volt a jellemző.

Az 1960-as években a legkorszerűbb intézménynek számított, tekintettel arra, hogy az állami gyermekvédelem a gyermekvárosok kialakítását célozta meg, valamint régi kastélyokba, vidéki kúriákban helyezte el az állami gondoskodásban élő gyermekeket. Ezzel ellentétben az intézmény székhelye viszonylag kis létszámmal (320 fő) alakult.

Az intézmény újszerűségéhez tartozott, hogy már ekkor kis csoportokban (20 fős) élhettek a gyermekek. A csoportokat életkor szerint differenciálták, melynek következtében 3 különböző egység alakult ki: az óvodások (3 éves kortól 7 éves korig), iskolások (8 éves kortól 14 éves korig), valamint az úgynevezett „ifik” (15 éves kortól 18 éves korig).

Az első két korcsoport koedukáltan működött, az „ifiknél” volt megfigyelhető a külön lány és a külön fiú csoportok szervezése. A csoportok szerinti bontás nemcsak a gyermekek számára adta meg az integrációs lehetőséget, hanem a felnőtt dolgozók számára is ideálisabb környezetet biztosított a hasonló korú gyermekek egyazon csoportban történő neveléséhez, róluk való gondoskodáshoz. Már akkoriban törekedtek a gyermekotthon dolgozói arra, hogy a testvéreket egy csoportban helyezték el.

Az intézmény székhelye fél évszázados fennállása alatt számos pedagógiai reform bevezetését valósította meg. Ennek első megjelenése volt a belső-intézményi iskola megszüntetése az 1968. évben, melynek elsődleges célja az integráció volt, ami azt jelentette, hogy az intézményben élő gyermekeket a nem állami gondoskodásban élő társaikkal szerették volna szocializálni az iskolákban. Ezt követte az 1982. évben a

korhatár kiszélesítése, majd az 1988. évben az életkorban és nemben vegyes csoportok létrehozása.

Az 1980-as évekre igény és szükséglet mutatkozott a 18. életévüket betöltött fiatalokról való intézményi szintű gondoskodásra. Fontos megjegyezni, hogy ekkor még utógondozói feladatokat ellátó nevelői státusz, utógondozói ellátás nem került szabályozásra, kialakításra. A fiatalok vagy visszamentek a szüleikhez, vagy patronáló személyek/családok segítették őket. Korát megelőzve, 1990. évben megkezdte működését az intézmény székhelyén a három szintes Garzonház (utógondozó otthon), amely – az Alapító Okirat szerint - önjogúvá vált gondozottak utógondozói ellátását biztosítja napjainkig.

Az 1990-es évek elején az intézmény székhelye két kihelyezett csoportot alakított ki: a Budapest, VI. kerületében található Szondi utcában, az Önkormányzattól bérelt lakásban, mely 10 gyermek és 3 felnőtt elhelyezését biztosította, valamint Béren egy családi házban két nevelőszülő nevelt 10 fiatal. Ekkor alakult meg az intézmény nevelőszülői hálózata.

Az intézmény székhelyén a 2004. év hozta a legtöbb változást, tekintettel arra, hogy a korosztályok szerinti 3 csoportot át kellett szervezni, három szakmai egység kialakításának céljából. Az intézmény székhelyének létszáma 120 fő lett, mely három, 40 fős egységben került kialakításra. A csoportok életkor szerinti bontása megszűnt. A testvérek egy csoportban való elhelyezése továbbra is elhelyezési szempont maradt. A szakmai egységek négy 10 fős csoporttal kezdték meg a működésüket, élére otthonvezetők kerültek, akik 2006. évtől kezdődően gyámi feladatokat is elláttak 2014. december 31. napjáig. Ezzel egy időben az intézmény székhelyén megalapításra került a belső óvoda. Az óvoda az elkötelezett, kiváló szakembergárdájának köszönhetően a fővárosi gyermekvédelmi gondoskodásban élő 3-6 éves kiskorúakat az életkori sajátosságaiknak megfelelő nevelésben, fejlesztésben részesítette. Biztosította a sajátos nevelési igényű gyermekek integrációját. A 2012. év végéig az óvoda az intézmény székhelyén működő gyermekotthonhoz tartozott.

Jelenleg az intézmény székhelyén 8 házban, 12 csoportban, összesen 120 kiskorú gyermek él. A szakmai egységekben a normál szükségletű gyermekekkel együtt integráltan elhelyezhetőek a különleges és speciális szükségletű gyermekek. A csoportokban az utógondozói ellátást igénybe vevő fiatal felnőttek fogadására is lehetőség van. A gyermekotthoni szakmai egységek létrehozásával a családi nevelés továbbfejlődött. A pavilonok (házak) parkos, fás, ligetes kertben helyezkednek el. A kertben játszóterek kerültek kialakításra. A pavilonokban 1, 2 és 3 ágyas szobák találhatóak, nappali, étkező, konyha, mosdók, zuhanyzók, WC helyiségek nyújtanak teljes komfortot. A testvérek egy otthonban, lehetőség szerint egy csoportban kerülnek elhelyezésre. Olyan szabadidős programok kerülnek megszervezésre a gyermekek számára, amelyek más gyermekotthonokban élő gyermekekkel való kapcsolattartásra is lehetőséget adnak. A gyermekek több mint 20 általános iskolába és középiskolába járnak, melyek kognitív képességeikhez és fejlesztésükhöz a legmegfelelőbbek. Pszichológusok, fejlesztő pedagógusok és

gyógypedagógusok segítik őket a felzárkóztatásban. Az intézmény Házi rendje ad keretet a gondozottak számára, amelynek maradéktalan megvalósulását a gyermekotthonban működő Érdekképviseleti Fórum, valamint a Gyermekönkormányzat garantálja.

Az intézmény több évtizedes múltja során kialakult tradicionális szokások és a hagyománnyá vált ünnepek biztos háttérrel jelentenek a gyermekotthon folyamatos szakmai megújulásának, valamint a „cseppkő” identitás megerősítésének.

A Szilágyi Erzsébet Gyermekotthon Budapest az új épületegyüttes átadásáig (1998. augusztusáig) a Budapest, XII. kerületében található Szarvas Gábor út 55. szám alatt működött, melyet az 1926. évtől az Angolkisasszonyok katolikus szerzetesrend működtetett. Az 1951. évtől a Fővárosi Általános Leányiskola, majd a Koltói Anna Leányotthon Iskolai Tagozata működött az épületben. Az 1957. évben a Szilágyi Erzsébet Nevelőintézet nevet vette fel. Az 1958. évig rendkívül zsúfolt körülmények között 160-170 állami gondozott és beutalt fővárosi gyermek került az épületben elhelyezésre. Az 1968. évtől a speciális otthonná minősített gyermekotthonban nehezen nevelhető, beilleszkedési zavarokkal küzdő 11-16 éves lányok ellátását biztosították. A gyermekotthon zárt körülmények között „szervezett körülményekhez való alkalmazkodás útján biztosította a gyermekek átnevelését”. A szervezett életrend keretében kötelező Napirend szerint munka és kulturális foglalkozások, valamint korrekciós nevelés, alkotás folyt. Az 1989. évtől az 1993. évig a Zugligeti Egyházközség és a Fővárosi Tanács közösen üzemeltette a gyermekotthont. Az új szakmai koncepció értelmében a férőhelyek számát 70 főre csökkentették, megszüntették a zárt csoportokat. Az 1992. évben hozott tárcaközi döntés eredményeként az épület az 1998. évben (az új otthon átadását követően) visszakerült az egyház használatába. Eközben, megkezdték az önálló gazdálkodásra épülő lakásotthoni forma kialakítását, valamint az új épület tervezését, kivitelezését. Ennek pénzügyi fedezetét Magyarország Kormánya által - erre a célra biztosított támogatás mellett - a Fővárosi Önkormányzat biztosította.

Az 1998. év nyarán átadott új épületegyüttes kialakításánál már lehetőség nyílt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) előírásainak figyelembevételére, melynek következtében a 4x10 fő elhelyezésére alkalmas lakásotthon mellett további 8 fő gondozására megfelelő lakrész és két garzonlakás állhatott az ellátás szolgálatában. A főépületben kaptak helyet az irodák, az iskola és a pszichológiai ambulancia.

Későbbiekben még két telephellyel bővült az intézmény: a 2000. évben a Szondi utca 92. szám alatt, utógondozói ellátottak részére „kiléptető lakással”, valamint a 2001. évben a Perje út 25/a szám alatti speciális szükségletű gyermekek számára lakásotthonnal, mely

Az intézmény székhelyének és telephelyeinek történeti áttekintése, valamint a szakmai egységek Szakmai Programja is tükrözi az intézmény gazdag szakmai kultúráját, a rendkívül széles módszer- és program kínálatát, valamint a szakmai- és támogatói rendszerét. Az intézmény minden esetben nyitottságot mutat a

gyermekvédelmi szakellátás aktuális, társadalmi problémáinak kezelésében és nyitott a szakmai fejlesztésekből adódó feladatok vállalására.

II. Az alapítás, az alaptevékenység

Az alapító okirat kelte: 2023. március 7.

Az alapító okirat száma: A-468-1/2023

Az alapítás időpontja: 2016. július 1.

Az intézmény alaptevékenysége:

- Gyermekotthonaiban és lakásotthonaiban a beutaló szerve által ideiglenes hatállyal elhelyezett, illetve a gyámhatóság által nevelésbe vett kiskorúak jogszabályban előírtak szerinti otthont nyújtó ellátása.
- Különleges ellátás biztosítása a tartósan beteg, fogyatékos, valamint a 3 éven aluli gyermekek számára.
- Speciális ellátás biztosítása a súlyos pszichés, tartósan beteg vagy súlyos disszociális tüneteket mutató, illetve pszichoaktív szerekekkel küzdő, valamint a kettős szükségletű gyermekek számára.
- Ideiglenes gondozás biztosítása azon gyermekek számára, akik lakóhelyükről önkényesen távoztak el, így ellátás és felügyelet nélkül maradtak.
- A gyermekvédelmi szakellátásban nagykorúvá vált fiatal felnőttek számára a gyámhatóság által elrendelt utógondozói ellátás biztosítása, szükség esetén az intézményben utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt gyermekének befogadása, az intézményben utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt gyermekének átmeneti gondozása, külső férőhelyek működtetése.
- A gyámhatóság által elrendelt utógondozás biztosítása.

Az V. számú szakmai egység alaptevékenysége

Az V. számú szakmai egység utógondozói ellátást nyújt fiatal felnőttek részére az alábbi gondozási helyeken:

- 25 férőhely biztosított a „Garzonház” épületében, az intézmény székhelyén.
- 8 utógondozói ellátást nyújtó férőhely, valamint 4 utógondozói ellátást nyújtó külső férőhely biztosított a 1038 Budapest, Dózsa György út 44. szám alatti telephelyen.
- 6 férőhely biztosított a 1062 Budapest Szondi utca 92. 1. emelet 3. ajtó cím alatti lakásotthonban.

A működés személyi feltételei

A gyermekotthon otthonszintű munkatársai:

- Igazgató;
- Általános igazgatóhelyettes
- Szakmai igazgatóhelyettes;
- Gazdasági koordinátor;

- Mentálhigiéniai team vezető;
- OTK (Országos Tehetséggondozó Központ) vezető;
- Tehetséggondozást segítő munkatárs;
- Pszichológus;
- Fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus;
- Nevelő (családgondozói feladatok ellátása);
- Növendékügyi előadó;
- Gyermekvédelmi ügyintéző;
- Gazdasági ügyintéző.

A szakmai egységek munkatársai (egységenként):

- Szakmai Egységvezető;
- Csoportvezető nevelő;
- Nevelő;
- Gyermekvédelmi asszisztens/gyermekfelügyelő.

A szakmai egység szakellátói létszáma, az alkalmazottak képzése megfelel a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) sz. NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) előírásainak, valamint a szakellátóknak meg kell felelniük a Gyvt. „Foglalkoztatási tilalom a gyermeki jogok védelme érdekében” és „A gyermekvédelmi intézményekben foglalkoztatott személyek alkalmassági vizsgálata” fejezeteiben (Gyvt. 10/A. § - 10/I. §) foglalt feltételeknek.

III/1. Az utógondozói ellátás

Célja, hogy a szakellátásból való kikerülés előtt a fiatal felnőtt folyamatos utógondozói segítségben részesüljön az önálló életvitel kialakításában, képes legyen a piacképes tudás megszerzéséhez a képességeivel adekvát oktatási intézmény kiválasztásában, tanulmányai befejezését követően a munkába állásában, a szociális nehézségei minimalizálásában, a családjába történő visszailleszkedésében, és a rokon kapcsolatfelvételben. Néhány évig védett, támogató környezetben, de önállóságukat erősítve éljenek a utógondozói ellátás alatt. A lakás előtakarékosság szorgalmazása mellett az utógondozás közben összegyűjtött megtakarítások és az otthonteremtési támogatás segítségével végleges lakhatás megteremtése a cél. A társadalmi környezet nem kedvez az alacsony jövedelmű, komolyabb önrész nélküli lakásvásárlóknak a Fővárosban, vidéken ellenben a munkalehetőség szűkös. A fiatal felnőttek tudatos felkészítése a társadalmi változásokra alkalmazható cselekvési- ismereti technikákkal mindennapos feladatot és kihívást jelent a szakemberek számára.

A szakmai egység irányításának rendje

Az intézményben, valamint annak szakmai egységében a rendszerszemléletű, következetes, tudatos, világos célokat és feladatokat megfogalmazó magatartást

követése az irányadó. A feladatokért felelős személyek, a csoportvezető nevelő, valamint a dolgozók közötti kompetencia határok pontos megfogalmazására és betartására törekednek. Működik a fórumok rendszere az információ áramlás rendje, melynek értelmében kéthetente *intézményvezetői megbeszélés* keretében az igazgatóval, az igazgató-helyettesekkel, és a szakmai vezetőkkel (szükség esetén meghívott személlyel) információcserére kerül sor, valamint átbeszélésre kerülnek a különböző szakterületek soron következő feladatai, megoldásuk módja, határideje, kijelölésre kerül a megvalósításért felelős személy.

Az intézményvezetői megbeszélésekhez szorosan kapcsolódnak a *csoportokban dolgozó felnőttek szakmai teamje*. A szakmai team gyűlések alkalmával a csoportban dolgozó felnőttek tájékoztatást kapnak a vezetői értekezleten történekről, mely alapján megbeszélik a feladatokat. A szakmai teameken kerül sor a fiatal felnőttek helyzetének megbeszélésére a nevelési kérdések, feladatok megtárgyalására, valamint a fiattal kapcsolatos problémák, illetve a csoportban dolgozó felnőttek kapcsolatának fejlesztésére, erősítésére, amelyen szükség szerint a pszichológus is részt vesz.

Az intézmény minden dolgozójának részvételével *összdolgozói értekezletre* kerül sor, melyen az intézményvezetői beszámoló keretében elemző értékelés hangzik el az elmúlt félév, illetve év tevékenységéről, az eredményekről, a hiányosságokról, a következő időszak feladatairól, aktualitásokról.

A fentiekén túl az információáramoltatás leggyakoribb eszközei közé tartozik az igazgatói, igazgatóhelyettesi körlevelek, utasítások, és a személyes beszélgetések.

Minden nevelési évhez - az intézmény Szakmai Programjához igazodó – Éves Munkaterv készül, melyben meghatározásra kerülnek azok a főbb szakmai feladatok, amelyeket az adott évben szakmai prioritásként kell kezelni. Félévkor önértékelésre illetve vezetői értékelésre építve a szakmai egység szakembereivel együtt kerül elemzésre a tervezett feladatok megvalósulása, a továbblépés lehetőségei.

Ellenőrzés

A szakmai vezető irányító, szervező, koordináló feladatai mellett nagy jelentőségű az ellenőrző munkája, mely tevékenységet az *Éves Munkaterv, illetve Ellenőrzési Terv* alapján végzi. Az ellenőrzések célja az eredmények és hiányosságok feltárása, a pozitív értékek megerősítése, a hibák belátáson alapuló kijavítása és a folyamatos önkontroll igényének kialakítása.

A szakmai egységvezető 1-2 heti és szükség szerinti rendszerességgel látogatja a szakmai egységéhez tartozó telephelyeket. Látogatásáról vezetői ellenőrzési naplót vezet, melyet a közvetlen szakmai irányítójának (az Általános igazgatóhelyettesnek) havi rendszerességgel köteles leadni. A csoportban dolgozó kollegákkal átbeszélik a tapasztalatokat és a szükséges teendőket.

III/2. Alapelvek az utógondozói ellátáshoz kapcsolódóan:

a./ Az utógondozói ellátottak befogadásának elve

Az utógondozói ellátás elrendelését a Gyvt. rendelkezéseiben, a Szervezeti és Működési Szabályzatban és a Házirendben foglaltak szabályozzák.

b./ Az utógondozói ellátott önkéntességének elve

Az igazgató az utógondozói ellátottal annak önkéntessége alapján alakít ki együttműködést. Működése nem hatósági, hanem szolgáltató jellegű. Az együttműködés alapja az Együttműködési Megállapodás, valamint a fiatal felnőttel közösen megfogalmazott célok megvalósítása, amit a három havonta közösen megfogalmazott Egyéni Együttműködési Megállapodás tartalmaz. Az intézmény dolgozói, nevelői mindenkor a fiatal felnőtt érdekeit képviselve tevékenykednek.

c./ Az utógondozói ellátott személyiségi jogai védelmének elve

Az intézmény dolgozóinak munkájuk során az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényben foglalt szabályok megtartását minden körülmények között biztosítaniuk kell.

Minden, ami tudomásukra jut, a fiatal felnőttek, illetve a fiatal felnőttek hozzátartozóit érintő személyes adatokról, információkról, azt illetéktelenek tudomására nem hozhatják.

d./ Az utógondozói ellátottakkal való egyenlő bánásmód elve

Az intézményben dolgozó felnőttek minden fiatal felnőtt ügyével kötelesek érdemben, közvetett vagy közvetlen hátrányos megkülönböztetés mellőzésével foglalkozni, a hatáskörükbe nem tartozó vagy azt meghaladó ügyekben a szükséges felvilágosítást a fiatal felnőttnek megadni.

e./ A gyermekvédelmi munka etikai minimumának elve

Az intézményben dolgozó felnőttek a munkavégzésük során a Gyvt. rendelkezéseiben és végrehajtási rendeleteiben foglaltakat kötelesek betartani. A dolgozók az ellátott fiatal felnőttel és az ő hozzátartozóikkal polgári jogi jogviszonyt semmilyen formában nem létesíthetnek, így például tőlük pénzt, vagy értéktárgyat el nem fogadhatnak, nem adhatnak, életjáradéki, öröklési szerződés alanyai nem lehetnek.

Az intézményben feladatot ellátó valamennyi személy a munkavégzése során az intézmény szabályzataiban rögzítetteket, valamint a Szociális Munka Etikai Kódexében leírtakat maradéktalanul be kell tartani. Az etikai kódex ismerete és elfogadása az intézménnyel létesített munkaviszony feltétele.

Utógondozói ellátás keretében a törvényt alapul véve a szaksegítség nyújtás célja, hogy a fiatal felnőtt tanulmányai befejezésig, tanulmányokat nem folytató munkaképes fiatal felnőtt esetében a folyamatos megélhetést biztosító munkavégzés, és önálló lakhatás megteremtéséig, illetve szükség esetén a szociális szakellátás keretében szakellátást végző bentlakásos intézménybe történő felvételéig, a Gyvt. rendelkezéseiben meghatározott életkorig megfelelő gondozásban részesüljön.

Az utógondozói ellátás célja, hogy mindeközben az intézményes ellátásról történő leválást is elősegítő folyamat jöjjön létre. Továbbá a Gyvt. 93. § alatt meghatározott feladatok ellátása, a törvényi előírások betartása a helyi adottságok figyelembe vétele mellett. Az utógondozói ellátás során nyújtott segítség alapja a fiatal felnőttel kötött kétoldali szerződésnek minősülő írásbeli megállapodás (Együttműködési Megállapodás) az intézmény és a fiatal felnőtt vonatkozásában, és az ellátást elrendelő gyámhivatali határozatban meghatározott feltételsor.

A lakhatási lehetőség biztosítása mellett a fiatal felnőtt aktuális élethelyzetéből adódó szükségleteihez igazodó, akár a teljes körű ellátásig terjedő ellátást biztosítja az intézmény.

III/3. Az utógondozói ellátás céljai:

- minél több fiatal felnőtt szerezzék meg az érettségit,
- a tehetséges és kitartó fiatalok diplomát szerezzenek,
- a munkát vállaló fiatalok előtakarékosággal rendelkezzenek,
- a fiatalok kötelezzék el magukat, hogy anyagi forrásaikat, megtakarításaikat elsősorban lakhatásuk megoldására fordítják,
- alakítsák ki saját életstílusukat, életritmusukat az önálló garzonlakásukban,
- aktívan vegyék ki a fiatalok a részüket az intézmény közösségi életében, tevékenységeiben, programjaiban,
- önkéntes munka vállalás előmozdítása az intézményben és más szervezeteknél,
- tanuljanak meg önállóan gazdálkodni, háztartást vezetni, pénzt beosztani,
- építsenek ki maguk körül baráti és partnerkapcsolatokat.

III/4. Feladatok

Az utógondozói ellátás ideje (tanulás alapján 18-24/25-30, munka alapján 21/22 év) elsősorban a felnőtt szerepek gyakorlásának színtere.

Az utógondozói ellátás alatt a fiatal felnőttnek meg kell tapasztalnia, és be kell gyakorolnia, a szakmai teamnek elő kell segítenie:

- közép-, vagy felsőfokú tanulmányok folytatása esetén a tanulás színvonaláért való felelősséget,
- munkavállalói helyzet működését, felelősségét,
- a rövid, közép és hosszú távú tervek kitűzésének módját, megvalósításukhoz a megfelelő módszerek kiválasztását,
- a felelős döntéshozó szerepét, a saját döntés következményeinek felvállalását,
- a saját életminőségért való felelősség gyakorlását,
- a felnőtt kapcsolatok működését, felelősségét (szimmetrikus kapcsolatok, alá-fölérendelt kapcsolatok, pár -, és partnerkapcsolatok eseteiben),
- felnőtt - felnőtt kommunikáció gyakorlását,

- kulturált szabadidős tevékenységek megismerését (részvétel a gyermekotthonok kulturális programjain),
- állampolgári szerepek (jogok és kötelességek) gyakorlását,
- hatékony, szocializált érdekérvényesítés módjait, gyakorlását.

Az utógondozói ellátás alatt a fiatal felnőttnek együtt kell működnie:

- A kialakult devianciák okainak feltárása, a társadalmi beilleszkedést zavaró/akadályozó viselkedésformák megváltoztatása, újabb devianciák kialakulásának megelőzése érdekében (a gyermekotthonokban folyó drogprevenációs, bűnmegelőzési programhoz való kapcsolódás).
- Az eddigi életút alatt felhalmozódott szocializációs hátrányok feltárása, leküzdése érdekében (gyermekotthoni pszichológusok segítségével).
- A saját képességekhez mért legmagasabb iskolai végzettség megszerzése érdekében.
- Az önálló képességekhez mért optimális életminőség kialakítása érdekében.
- A testi - lelki egészség kialakítása és fenntartása érdekében (sport elfogadása, támogatása jutalmazással).
- A fiatal számára előnyös, legális munkaerő piaci helyzet megszerzése és megtartása érdekében.
- A törvényesen biztosított – pénzbeli, természetbeli, pályázati – támogatási formák igénybe vétele, kiaknázása érdekében.
- Az intézményes ellátási formáról való mielőbbi leválás, az önálló lakhatás elérése érdekében (előtakarékoság).
- Fokozottan ügyelni kell a tisztasági és higiéniai állapot fenntartására.

IV. Az utógondozó otthon (Garzonház) története

A Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest utógondozó otthona, népszerű nevén a Garzonház 1991. december 1. napján kezdte meg működését. Az intézményben legalább három éve nevelkedő, nagykorúvá vált, önálló keresettel rendelkező dolgozó fiatalokat fogadott, legfeljebb öt évre.

A háromszintes épületben 18 lakás áll a fiatalok rendelkezésére. Az egységesen 36 m²-es, egyszobás garzonlakások használatáért jelképes összeget kellett fizetni, keresetük egy részét elő-takarékoságként félre kellett tenniük. Másfél évtizedig 61 fiatalnak biztosított átmeneti időre lakhatást a Garzonház, akik többségében egyedülállóként, esetenként családot alapítva, családjukkal együtt éltek itt. 1997 óta a fiatal felnőttek utógondozói ellátottként, az elrendelés jogcímétől függően 18-21/22/24/25/30 éves korukig lakhatnak itt, és otthont nyújtó ellátásban részesülnek. Változást jelentett az utógondozói ellátottaknak, hogy 2013. szeptember 1. napjától személyi térítési díj fizetésére kötelezettek. A befizetés összege a „Térítési díj szabályzatban” foglaltak alapján került megállapításra, a jövedelmi viszonyok ismeretében. A térítési díj összege évente április 1. napjától kerül közzétételre az SZGYF honlapján. van

érvényben. Az utógondozó otthonban jelenleg 25 fő utógondozói ellátott elhelyezését engedélyezi a hatályos működési engedély.

IV/1. A Garzonház helyzetelemzése

Fontos szakmai előrelépés, hogy a csoport megbeszélések témakörébe került az utógondozói ellátott fiatalok ügyeinek megbeszélése. Gyakorlattá vált, hogy a csoport megbeszéléseken részt vesz a szakmai vezető, valamint a nevelő (aki utógondozói feladatokat is ellát). A fiatalokkal kapcsolatban ezen a fórumon kialakult javaslatok hangsúlyosak.

IV/2. A működésének feltételei

a) Munkarend

A munkáltató és a munkavállalók munkaviszonyából eredő jogait és kötelességeit általános érvénnyel a Munka Törvénykönyve, speciális jelleggel a Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény és végrehajtásukra kiadott jogszabályok határozzák meg. Emellett irányadó a Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest Munkaügyi Szabályzata.

b) Személyi feltételek

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet 1. számú melléklete határozza meg a szakmai létszám minimumait.

Az intézményi integrációt követően 2016. július 1. napjától a szakmai feladatokat az intézményvezető, az általános igazgatóhelyettes, a szakmai vezető és két fő nevelő látta el.

c) Ellátottak összetétele

Az utógondozó otthonban (Garzonházban) rendelkezésre álló 17 lakás 25 fő utógondozói ellátott elhelyezését biztosítja. Egy lakás nevelői használata biztosított. A fiatal felnőtt elhelyezése az önállósági fokának megfelelően biztosított az utógondozó otthonban vagy a Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest más szakmai egységében. Ez azt jelenti, hogy nagykorúságukat betöltve a fiatalok elkerülhetnek a korábbi gondozó csoportból, megszűnik a csoporton belüli utógondozói ellátotti státusz és életforma, másrészt az utógondozó otthon üres férőhely esetén külső utógondozói ellátott fiatal felnőttek számára is biztosít férőhelyet, mely pályázat útján kerül betöltésre.

d) Az utógondozó otthon környezetének bemutatása

A Budapest II. kerületében, a Rózsadombon helyezkedik el, főútvonal mentén (Törökvész út – Csatárka út kereszteződése). Megközelíthetősége a 11-es és a 29-es buszokkal igen jó. Közvetlen szomszédságában van a Rózsadomb Center Üzletház,

nagy élelmiszerboltjával, postájával, és egyéb üzleteivel. Közel van a gyermek- és felnőtt szakorvosi rendelő, és jó megközelíthetőségben a Szent János Kórház.

Az utógondozó otthon közvetlen környezetét a fiatalok a nevelőkkel együtt tartják rendben. Negyedévente körlettakarítást tartanak. Tavasszal virágot ültetnek, bokrokat metszenek, gereblyéznek. Évente kétszer van nagytakarítás, egy alkalommal pedig lomtalanítás.

e) Az utógondozó otthon kapcsolatrendszere

Az utógondozó otthonban élő tanuló fiatalok iskolájával a nevelő tartja a kapcsolatot, de iskolakeresésben, iskolaváltásban besegít a továbbtanulásért felelős pszichológus.

Az utógondozó otthon kapcsolatban áll a főváros területén működő egyéb utógondozó otthonokkal.

A kerületi gyámhivatalokkal szoros a munkakapcsolat a jogszabályban foglalt kötelezettségek teljesítése során.

Pályaorientációs programokhoz a garzonházi nevelők időszakosan meghívják előadásokra a Munkaügyi központ szakembereit.

IV/3. Az utógondozó otthon működésének alapelvei

Az utógondozó otthonban folyó szakmai munka alapelve, hogy a Gyvt-ben meghatározott, a fiatal felnőttekre is kiterjedő jogok maradéktalanul érvényesüljenek. Így többek között az elhelyezést nyert fiatal felnőtt az egészségi állapotához, fejlettségéhez, tanulmányai végzéséhez igazodó ellátásban, szükség esetén gondozásban részesüljön. Mivel a továbbtanulás és önképzés fontos, így felzárkóztató, tehetségfejlesztő, és érdeklődésének megfelelő szabadidős programokon vehet részt. Alapvető, hogy lelkiismereti, és vallásszabadsága ne sérüljön. Törekszünk arra, hogy önjogúsága, önrendelkezése, és véleménynyilvánítási joga érvényesüljön, éljen érdekei képviselővel. Személyes kapcsolatainak ápolása szülővel, testvérrel, partnerrel vagy barátal a Házirendben foglaltakon túlmenően gátakba ne ütközzön.

Az intézmény biztosítja a fiatalok számára a biztonságos internet- és médiahasználat elsajátításához szükséges nevelést, oktatást, képzést, tekintettel arra, hogy a fiatalnak joga van ahhoz, hogy tudatos és felelősségteljes internet- valamint médiahasználatot (ideértve a zaklatás internetes formáival szemben hatékony fellépést) biztosító nevelésben, oktatásban és képzésben részesüljön. A fiatal kötelessége a véleménynyilvánítás szabadságához való jogának gyakorlása során tiszteletben tartani a többi fiatal felnőtt emberi méltóságát.

A gyermekbántalmazási esetek és rendkívüli események kezelése

Az intézménynek a rendkívüli események, valamint a gyermekbántalmazási esetek tekintetében a szociális és gyermekvédelmi intézményekben bekövetkező rendkívüli eseményekkel és gyermekbántalmazási esetekkel kapcsolatos intézkedésekről és a

jelentéstétel rendjéről szóló **mindenkori SZGYF szabályzatban**, az ehhez kapcsolódó hatályban lévő intézményvezetői utasítás(ok)ban, valamint „A gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, nevelőszülői hálózatokban és a javítóintézetekben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek bántalmazási eseteinek kivizsgálására és kezelésére vonatkozó intézményi, fenntartói és ágazati módszertan”, illetve annak módosításában foglaltak szerint kötelező eljárnia. Az intézmény dolgozói a gondozott gyermek veszélyeztetettsége esetén kötelesek jelzéssel élni, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény a 17. §-a alapján eljárni. Az intézmény foglalkoztatottjai kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál közvetlenül, vagy a szakmai vezetőn/intézményvezetőn keresztül. A közvetlenül küldött jelzésről a szakmai vezetőt, intézményvezetőt egyidejűleg tájékoztatni kell, az gyermekbántalmazások jelzésének protokollja és az intézmény belső szabályzatának megfelelően.

A foglalkoztatottak kötelesek közvetlenül, vagy a szakmai vezetőn, intézményvezetőn keresztül hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. A közvetlenül küldött jelzésről a szakmai vezetőt, intézményvezetőt egyidejűleg tájékoztatni kell, az gyermekbántalmazások jelzésének protokollja és az intézmény belső szabályzatának megfelelően.

- ⇒ Ha az intézmény foglalkoztatottja jelzési vagy együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget, a gyámhatóság – jelzésre vagy hivatalból – értesíti a fegyelmi jogkör gyakorlóját és javaslatot tesz az érintett személlyel szembeni fegyelmi felelősségre vonás megindítására. A gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén a gyámhatóság büntetőeljárást kezdeményez.
- ⇒ Ha az intézmény foglalkoztatottja, illetve vezetője kiemelt veszélyeztető okra utaló körülményt észlel, és haladéktalanul, de legkésőbb három munkanapon belül nem tesz eleget jelzési vagy kezdeményezési kötelezettségének, vagy nem tesz feljelentést, büntetőjogi felelősségre vonásának van helye.
- ⇒ Ha az intézmény foglalkoztatottja a jelzési vagy kezdeményezési kötelezettséget nem közvetlenül, hanem a szerv vezetője, vagy arra kijelölt személy útján gyakorolja, kiemelt veszélyeztető okra utaló körülmény észlelése esetén haladéktalanul, de legkésőbb három munkanapon belül köteles azt a szerv vezetőjénél vagy a kijelölt személynél kezdeményezni. A szerv vezetője vagy az arra kijelölt személy a kezdeményezést követő három munkanapon belül teljesíti a jelzési, feljelentési kötelezettséget, amelynek elmulasztása büntetőjogi felelősségre vonással jár.

Kiemelt veszélyeztető okra utaló körülmények

- ⇒ a gyermek szexuális bántalmazására utaló körülmények közül,

- a gyermek testnyílásainak nem baleseti eredetű, külső behatás okozta sérülése,
- a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermek várandóssága, ideértve azt az esetet is, amikor a tizennegyedik életévét betöltött várandós gyermek esetében megállapítható, hogy a születendő gyermek fogantatására a tizennegyedik életév betöltése előtt került sor,
- ha a gyermek vagy közeli hozzátartozója tizennyolcadik életévét betöltött személy által elkövetett szexuális abúzusról számol be,
- ⇒ a gyermek fizikai bántalmazására utaló körülmények közül a nem baleseti eredetű, az érintettek által elmondottakkal nem összeegyeztethető eredetű, külső behatás okozta
 - súlyos sérülés,
 - többszörös, különböző időben keletkezett, a gyógyulás különböző stádiumait mutató sérülés,
 - többszörös törések egyidejű jelenléte,
- ⇒ a gyermek súlyos elhanyagolására utaló körülmények közül,
 - ha a gyermek törvényes képviselője kifejezetten megtagadja az együttműködést az egészségügyi alapellátást nyújtó szolgáltatóval,
 - kötelező védőoltás beadásának megtagadása,
 - a gyermek súlyos fokú alultápláltsága, illetve a harmadik életévét be nem töltött gyermek esetében a gyermek egészségét veszélyeztető ellátatlansága,

a gyermek által megkísérelt öngyilkosság, ha a gyermek még nem részesül egészségügyi ellátásban, gyermekjóléti alapellátásban vagy gyermekvédelmi szakellátásban, illetve pszichés megsegítésben.

IV/4. Az utógondozó otthoni ellátás megszervezése

Bekerülés

Az utógondozói ellátás, mint a gyermekvédelmi szakellátás kimeneti fázisa személyes gondoskodást biztosító, otthont nyújtó ellátási formának minősül. A Gyvt. értelmében, a törvényben meghatározott feltételek megléte esetén, minden olyan nevelésben felnövő fiatal felnőttnek biztosítható utógondozói ellátás, akinek gyermekotthoni, nevelőszülői nevelése önjogúvá válásával szűnt meg. Az utógondozói ellátás igénylése önkéntes, de igénybevétele az ellátást elrendelő gyámhivatali határozathoz kötött. A Gyvt. 93. § határozza meg, hogy ki az ellátásra jogosult.

A nagykorúvá váló fiatal esetében a csoportmegbeszélésén, nagykorúság betöltése előtt kb. fél évvel megkezdődik az utógondozói ellátás előkészítésének folyamata. Segítséget az utógondozói ellátás megigénylésével kapcsolatosan a gyámtól/gyermekvédelmi gyámtól és a szakmai egység vezetőtől kaphat. Amennyiben utógondozói ellátást szeretne igénybe venni, kérelmet ír az intézményvezető felé, majd amennyiben megkapta az intézménytől a befogadó

nyilatkozatot, a gyámhivatalhoz eljuttatott dokumentumokat csatolva (tanulói jogviszony igazolás, munkáltatói igazolás) az utógondozói ellátása elrendelésre kerül. A gyámhivatal határozatában, az ellátás elrendelésével egyidejűleg, utógondozói feladatokat ellátó nevelőt is kijelöl a fiatal felnőtt számára. A határozatban jelenik meg a fiatal felnőtt együttműködési kötelezettsége egyrészt nevelőivel, másrészt az ellátást nyújtó intézménnyel. A Gyvt. valamint a hozzá kapcsolódó rendeletek szükség szerinti ellátás biztosítását rendelik el.

V. A „garzonos élet”

A megállapodás kötésekor figyelemmel kell lenni a fiatal felnőtt:

- Vagyoni, jövedelmi viszonyaira.
- Egészségi állapotára, személyiségére.
- Családi körülményeire.
- Tanulmányai folytatására.
- Kötelezettségeire.

Az utógondozói ellátásról az utógondozói feladatokat ellátó nevelő évente egyszer, ill. szükség szerint, valamint az ellátás megszűnésekor vagy megszüntetésekor lezáró nevelői jelentést ad le az illetékes gyámhivatalnak.

Kikerülés

Megszűnik az utógondozói ellátás a Gyvt. értelmében, ha:

- Az ellátás feltételei már nem állnak fenn.
- Ellátását szociális bentlakásos intézmény biztosítja.
- 2014. január 1.-től: a tanulmányi vagy vizsgakötelezettségét önhibájából nem teljesítéskor.
- Az utógondozó otthon Házirendjét ill. az Együttműködési Megállapodásban foglaltakat súlyosan megszegi.
- Az utógondozói ellátást nyújtóval szemben elfogadhatatlan, az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít.

A gyámhivatal az utógondozói ellátást megszünteti, ha a fiatal felnőtt:

- ellátásának feltételei már nem állnak fenn,
- ellátását szociális bentlakásos intézmény biztosítja,
- azt kéri,
- tanulmányi vagy vizsgakötelezettségét önhibájából nem teljesíti,
- a nevelőszülőjével vagy más utógondozói ellátást nyújtóval szemben elfogadhatatlan, az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít,
- a Házirendet többször súlyosan megsérti,
- az ellátás megállapításáról szóló gyámhivatali határozat közlésétől 15 napon belül az ellátást nem vette igénybe és ennek okáról önhibájából nem értesítette az ellátást nyújtót.

V/1. A Szondi István Lakásotthon Budapest telephely bemutatása

A Szondi István Lakásotthon Budapest gondozási hely fő feladata utógondozói ellátás biztosítása. A 2000. évben birtokba vett telephely az utógondozói ellátottaknak „kiléptető lakásként” funkcionált, mivel a fiatal felnőttek a nagykorúságuk elérésének pillanatában még nem képesek az önálló életvitel fenntartására. A lakásotthonban hat fiatal felnőtt elhelyezésére van lehetőség. A fiatalok mentorálását egy nevelő látja el, akinek munkáját egy ifjúságfelügyelő segíti.

A Szondi István Lakásotthon Budapest telephelyen folyó szakmai munka bemutatása

Az utógondozás célja elsősorban az, hogy az utógondozott és az intézményben utógondozói ellátásban részesülő fiatal, az utógondozói ellátás ideje alatt kialakítsa önálló életvitelét, és lakhatása megoldódjon. A lakáshelyzet megoldására szolgálnak az előtakarékoságra vonatkozó előírások és megkötések, továbbá az otthonteremtési támogatás. A további gondozási célkitűzések a munkába állás, a munkára való motiválás, önálló ügyintézés megtanítása.

Az utógondozói feladatokat ellátó nevelő feladata az Együttműködési Megállapodás, az Egyéni Együttműködési Megállapodás, a Lakótérhasználati Szerződés valamint az éves/lezáró nevelői jelentés elkészítése.

A nevelő feladata, hogy kezdetben segítse az ügyintézt, munkahelykeresést, illetve kudarcok esetén támogassa a fiatal ügyei intézésének elősegítésében.

Az utógondozás során elsősorban a szociális munkás típusú segítségnek kell megjelennie, amely főként a szerződéses rendszerre épít, melyben a célok és feladatok a fiatal igényeitől és motiváltságától függően kerül meghatározásra.

A nevelő egyenrangú félnek tekinti a fiatal, a segítség folyamatában a támogató magatartást helyezi előtérbe, a szankcionáló döntéseit nem érzelmi alapokon hozza meg. A döntések meghozatalában kontrollként jelen van az intézmény szakmai kollektívája. A szerződésből egyértelművé válnak az ellátás megszüntetésének lehetséges okai is.

Az utógondozói nevelői munka, a gondozási folyamat akkor sikeres, ha sikerül a fiatal képességeit arra a szintre fejleszteni, hogy életét önállóan szervezze, felismerje céljait, tervezni tudjon és ezeket meg is tudja valósítani, valamint problémái megoldásában felnőtt módon járjon el, integrálódjon a társadalomba, továbbá, ha lakáshoz, stabil lakhatáshoz juttatja a fiatal, és ott megtanítja önállóan élni. Természetesen minden fiatal esetében a szükségleteitől, képességeitől és az őt támogató háttérétől (család, barátok) függ, hogy mi lehet a megfogalmazandó cél, és mennyi időre van szükség a kitűzött cél eléréséhez.

V/2. A szakmai munka erősítése az önálló életvitel, az önállóság kialakítása terén

Az önállóság kialakításának módszerei:

- A fiatal felnőttek önálló pénzkezelésének kialakítása saját bankszámla nyitásával (pl. OTP Junior), a kereset, az ellátmány beosztása, önálló felhasználása.
- A takarékoskodás különböző formáinak megismertetése (pl. életbiztosítás, önkéntes nyugdíjpénztár, lakáskassza, értékpapír stb.) és alkalmazása.
- A fiatal felnőttek állandó részvétele a mindennapi ügyek intézésében (számla feladás, bevásárlás, mosás, főzés, takarítás, hivatalos ügyek, szerelők kihívása, orvosi ellátás igénybevétele).

A fiatal felnőttek kötelező lakáscélú előtakarékosága mind a tanuló, mind a dolgozó fiatal felnőttekre vonatkozik. Ha a fiatal még tanul, akkor családi pótlékát valamilyen formában köteles lekötni (állampapír, takarékkönyv stb.), ehhez csak az utógondozói feladatokat ellátó nevelőjével valamint a szakmai vezetőjével való egyeztetés után nyúlhat. Ha a fiatal dolgozik, akkor a fizetésének egy részét félre kell raknia, s az esetlegesen meglévő készpénzvagyonához (ami az árvajáradékból és annak hozamából tevődik össze) szintén csak a nevelővel való egyeztetés után nyúlhat.

V/3. Kapcsolatok erősítése

- a) Az utógondozói ellátásban élők önszerveződésének támogatása, ami lehetőségeket biztosít a fiatal felnőttek találkozására egymással, az egyházi, civil intézmények munkatársaival, kortárs segítőkkel. Klub szervezése az utógondozói ellátásban élők számára, ahol találkozhatnak egymással, tapasztalataikat megbeszélhetik. Ezekben a kötetlen összejöveteleken a segítők is részt vehetnek.
- b) A családdal történő kapcsolattartás erősítése: A fiatal felnőtt és szülei, továbbá családja más tagjaival kapcsolattartásának kialakításában, erősítésében az intézmény szakemberének feladata van, s ezt a feladatot elsősorban a fiatal felnőtt támogatásával kell megoldania. A feladatot csak akkor kell ellátnia, amennyiben a fiatal felnőtt azt igényli. A kapcsolat kialakítása esetén segítenie kell a fiatal felnőttet családja felkutatásában, a család felkeresésében. A kapcsolatok erősítése esetén segítenie kell a fiatal felnőttet tanácsadással, mentális támogatással, hogy felkészülhessen a családjával történő találkozásra, kezelni tudja az ott felmerülő problémákat. Ha a fiatal felnőtt és a családja kapcsolatában olyan probléma merül fel, hogy megoldása az információk átadásával nem oldható meg, célszerű megbeszélés összehívását kezdeményezni, amelyen a szülők, más rokonok és a fiatal felnőtt, valamint a nevelő is részt vehet. Fontos és szükséges, hogy a fiatal felnőtt más rokonaival, elsősorban testvéreivel is kapcsolatot tartson.

V/4. A fiatal felnőttek iskoláztatásának elősegítése

A nevelő feltérképezi a középfokú oktatási intézményeket annak érdekében, hogy képet nyerjen azokról az iskolákról, ahol a fiatal felnőttek piacképes tudást szerezhetnek.

Állandó kapcsolatot kell kiépítenie a munkaügyi központokkal, hogy minél több fiatal felnőtt vehessen részt átképzésben. Szorosan ehhez kapcsolódik a jelenleg ellátásban lévő és képzettséggel nem rendelkező, vagy a nem piacképes szakmával rendelkező fiatal felnőttek beiskolázása.

Az utógondozónak ismernie kell a fiatalok által igénybe vehető ösztöndíj rendszereket, a kollégiumok igénybevételei lehetőségét, a pályázati lehetőségeket és a diákhitel rendszert. Mindezeket az információkat a fiatal felnőttek számára elérhetővé kell tennie az intézmény kommunikációs csatornáin.

V/5. A fiatal felnőttek lakáshoz jutásának segítése

A nevelőnek ismernie kell az otthonteremtési támogatás szabályait, ismernie kell a lakástámogatás rendszerét, a lakástakarékpénztárakat, a kölcsönlehetőségeket, az önkormányzati és szociális támogatások rendszerét. Ismernie kell a bérlakás és szociális bérlakás helyzetet, lehetőség szerint támogatnia kell a fiatal felnőtteket a bérlakáshoz jutásban, pályázatok ez irányú benyújtásában. Fontos a lakáscélú előtakarékoság, valamint a fiatal felnőtt vagyontbefektetési lehetőségeinek megismerése, az ezzel kapcsolatos tanácsadás azzal a céllal, hogy a későbbiekben a fiatal lakást tudjon vásárolni és ki tudjon lépni az ellátásból.

VI. A Szilágyi Erzsébet Gyermekotthon Budapest utógondozói csoportja és külső férőhely

Az 1998. év nyarán átadott új épületegyüttes kialakításánál már lehetőség nyílt a a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: gyvt.) előírásainak figyelembevételére, melynek következtében a 4x10 fő elhelyezésére alkalmas gyermekotthoni csoport mellett további 8 fő gondozására megfelelő lakrész és két garzonlakás állhatott az ellátás szolgálatában. A főépületben kaptak helyet az irodák, az iskola és a pszichológiai ambulancia.

VI/1. A működésének feltételei

a) Munkarend

A munkáltató és a munkavállalók munkaviszonyából eredő jogait és kötelességeit általános érvénnyel a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény, speciális jelleggel a Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény és végrehajtásukra kiadott jogszabályok határozzák meg. Emellett irányadó az intézmény Munkaügyi Szabályzata.

b) Személyi feltételek:

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet 1. számú melléklete határozza meg a szakmai létszám minimumait. A csoportban két nevelő látja el az utógondozói feladatokat.

c) Tárgyi feltételek

A gyermekotthon és külső férőhelyek infrastrukturális ellátottsága kiváló. A HÉV közelsége miatt megfelelőek a közlekedési feltételek. A Csillaghegy határában 1998. évben felépült épületegyüttes egészséges levegőjű, szép természeti környezetben fekszik. Az utógondozói ellátás funkcióira kialakított lakásotthon (8 lakószoba, szintenként zuhanyozó, WC, mosóhelyiség, az első emeleten nevelői szoba, földszinten amerikai konyha, kamra, nappali, WC,) belső terei, esztétikus bútorai, megfelelő minőségű éttermet biztosítanak a fiatal felnőtteknek. A helyiségek alkalmasak a fiatalok társas kapcsolatainak építésére, az egyéni elvonulásra, a pihenéshez, tanuláshoz szükséges „kuckó” kialakítására. Az otthonosságot, a szobák saját arculatának megjelenítését erősítik az ötletes dekorációk.

A gyermekotthon műszaki eszközei (TV, videó lejátszó, Hi-Fi berendezés, számítógép), könyvek szolgálják a napi életet és a szabadidő kulturált eltöltését. A korszerűen felszerelt konyhák lehetőséget biztosítanak a közös főzésre, étkezésre, a helyes táplálkozási és étkezési szokások kialakítására.

Minden pedagógiai tevékenység célja a fiatal elősegítése az önálló családi életre nevelésre. A családirázás térképész, a közösen végzett tevékenység, a helyes példaadás és a tudatos nevelői munka lehetőséget biztosít a fiatal felnőtt helyes szocializációjának megerősítésére, illetve a sérült szocializációs folyamatok korrekciójára.

A gyermekotthonhoz közös udvar kapcsolódik, melyen több funkciós sportpálya segíti a fiatalok kikapcsolódását.

A külső férőhelyek kialakítása a gyermekotthonhoz tartozó önálló bejárattal rendelkező garzonlakásban van. A lakrész két szinttel rendelkezik, mindkét szinten van elkülönült vizesblokk, melyekben 1 db mellékhelyiség, 1 db kézmosó, 1 db zuhanyzó áll rendelkezésre. Emellett szintenként van egy-egy szoba, melyek egyenként két fiatal felnőtt elhelyezését biztosítja. A szobák berendezését a fiatalok egyénileg alakíthatják ki, az önálló életvitel megteremtésének érdekében rendelkezésükre áll egy teakonyha, melynek segítségével a mindennapi étkezésüket biztosítani tudják.

VI/2. A szakmai, pedagógiai munka általános elvei

- Az életkorhoz, a személyiség, az egészségi állapothoz igazodó szükség szerinti ellátás.
- A nemre, származásra, felekezetre tekintet nélküli egyenlő elbírálás.
- Képességekhez igazodó felzárkóztatás, tehetséggondozás.
- Személyes adatok védelme.

- Véleménynyilvánítás biztosítása.
- A biztonság és biztonságérzet megteremtése.
- Az utógondozói ellátás a fiatal felnőtt legjobb érdekének figyelembevételével valósul meg.
- Szeretetteljes, elfogadó légkör biztosítása, melyben a fiatal fontosnak, értékesnek érezheti magát.
- Állandóságot, érzelmi biztonságot adó empátiás nevelői attitűd biztosítása.
- A nyílt kommunikáció megteremtése.
- Együttműködés a társszervekkel, a hatóságokkal a fiatal támogatására, segítésére.

VI/3. Tanulmányi munka

Az iskolákkal a kapcsolattartás rendszeressége megvalósuljon meg. A nevelők a szülői értekezleten, egyéb megbeszéléseken, továbbá elektronikus úton is kapcsolatot tartanak az osztályfőnökkel. A tanulási és korrepetálási időkeret és a módszerek egyénre szabottak. A korrepetálásba szükség szerint bevonják a fejlesztő pedagógust, illetve az önkénteseket. Az egyén pályaválasztását és a továbbtanulás sikerességét közös gondolkodás jellemzi. A fiatal felnőttekkel közösen, de akár külön-külön is, a nevelő, pszichológus, korábbi nevelő, fejlesztő pedagógus és szükség szerint pályaválasztási tanácsadó, vagy önkéntes bevonásával segítik elő a pályaválasztási folyamatot. Közös cél, hogy a növendékek a számukra legmegfelelőbb szakon folytathassák a tanulmányaikat, hogy később a munkaerőpiacon megfelelően tudjanak érvényesülni.

VI.3.1. Tehetséggondozás és differenciált egyéni fejlesztés

A gyermekvédelmi szakellátásban élő fiatal felnőtteknek olyan kihívásokkal kell megküzdenie, amelyek speciális támogatást tesznek szükségessé, olyan tervezett szakmai jelenlétet, amely a gyermek jóllétét szolgálja. A képesség- és tehetséggondozás e támogatásnak a része, vagyis nem különíthető el a gyermek jóllétének megteremtésétől. A módszertan célja, hogy támogatást nyújtson a gyermekvédelmi szakellátásban dolgozó szakembereknek, annak érdekében, hogy a gyermek a lehető legfelkészültebben lépjen ki az ellátásból.

A módszertan ennek megfelelően a gyermek képességeinek, tehetségének kibontakoztatására irányuló szakmai munkához járul hozzá, gyakorlatias folyamatleírással, jól alkalmazható módszerekkel. A gyerekekről szerzett ismeretekhez igazítottan kell meghatározni azokat a beavatkozásokat, amelyek a gyermek hatékony felkészítését szolgálják, szintén a szakellátás teljes időtartamára kiterjedően. A módszertan ennek megfelelően a képesség felmérésének (megismerés) és gondozásának (felkészítés, fejlesztés) módszertana. A képesség- és tehetséggondozás módszertana a képesség, a tehetség, a képesség/tehetség felmérés, valamint a képesség/tehetséggondozás fogalmakra épül. A módszertan nem új feladatot határoz meg, hanem a gondozás-nevelés jogszabályban is előírt elemeit

támogatja. A képességgondozás érdekében rendszerezi a szakemberek által jelenleg is végzett feladatokat.

VII. Az V. számú szakmai egységre vonatkozó közös előírások

Az utógondozói ellátás alapdokumentumai:

- Házi rend.
- Éves munkaterv.
- Egyéni Együttműködési Megállapodás.
- Értesítés a személyi térítési díj megállapításáról.
- Nyilatkozat az életvitelszerű benntartózkodásról.
- Az utógondozói ellátás igénylésére kérelem.
- A gyermekvédelmi gyám javaslata az utógondozói ellátásra.
- Nyilatkozat önálló lakhatással kapcsolatban.
- Pályázati tudnivalók a utógondozói ellátásba kerülésről.
- Intézményi befogadó nyilatkozat.
- Pénz felszabadítási kérelem.

Tevékenységi formák, módszerek

Az intézmény szakemberei a szaksegítséget az alábbi módon biztosítják:

- Személyes példamutatás, ismeretek átadása, építő információk nyújtása.
- A fiatal felnőtt tevékenységének nyomon követése, az együttműködés céljainak megvalósulása szempontjából értékelés, folyamatosan visszajelzések, konstruktivitás fenntartása.
- A fiatal felnőtt érdekében különböző intézmények, hivatalok – különösen az illetékes gyámhivatal – képviselőivel, munkatársaival kölcsönös, jó együttműködés.
- A fiatal felnőtt érdekében társintézmények és más segítő szakmák képviselőivel együttműködés.
- Konfliktusok esetében segít a konfliktus okainak feltárásában, megbeszélés biztosítása, hatékony konfliktus megoldási technikák közvetítése, átadása.
- Szükség esetén a fiatal felnőttet elkíséri, különböző helyzetekben, jelenlétével támaszt, megerősítést biztosít.
- Rendszeres konzultáció, havi rendszerességgel csoportgyűléseket tart a nevelő.
- Információhoz való hozzájutás biztosítása, szervezési feladatok ellátása
- Felhívja a fiatal felnőtt figyelmét a különböző szaksegítségek, szolgáltatások igénybevételének lehetőségére, módjaira.
- Felhívja a fiatal felnőtt figyelmét a különböző támogatási formák igénybevételének lehetőségére, módjára, a szervezésben és igénybevételben segítséget biztosít. Így különösen.
 - pénzbeli ellátások (családi pótlék, árvaellátás, otthonteremtési támogatás) esetében,

- pályázati források, ösztöndíjak, egyszeri támogatások igénybevételének esetében,
- otthonteremtési támogatás esetében,
- anyasági támogatás, gyes, gyed, családi pótlék esetében,
- lakás-, lakhatást célzó pályázatok esetében.

Egyéni dokumentáció

Az egyéni esetdosszié a fiatal felnőtt hivatalos, valamint intézményi dokumentumainak gyűjtőhelye.

Az egyéni esetdosszié eredeti, a fiatal felnőtt tulajdonát képező okiratot, okmányt, iratot, nem tartalmazhat. Amennyiben a fiatal felnőtt iratait, vagy azok egy részét megőrzés céljából át kívánja adni, úgy azt átvételi elismervény ellenében teheti.

Az egyéni esetdosszié kezelése során az adatkezelés szabályait, a titoktartás kötelezettségét be kell tartani:

- Úgy kell tárolni, hogy illetéktelen személy hozzá ne férhessen.
- Az intézmény területéről kivinni nem lehet.
- Oda elhelyezett iratot eltávolítani nem lehet.
- Az egyéni esetdossziéból nyert információt illetéktelenül, valamint a fiatal felnőtt tudomása és beleegyezése nélkül felhasználni nem lehet. Ez utóbbi alól kivétel, ha az információ elhallgatása a fiatal felnőtt egészségi állapotát veszélyeztetné, vagy ha bíróság vagy egyéb hivatalos szerv kéri.

Betekintést nyerhet:

- A fiatal felnőtt – saját dossziéja esetében.
- Intézményvezető, igazgatóhelyettesek, szakmai vezető, csoportvezető nevelő, valamint nevelő – belső ellenőrzés céljából.
- Szakmai ellenőrzés végzésére jogosult hatóság, Fenntartó.
- Az utógondozói feladatokat ellátó nevelő távollétében az egyéni esetvitelt, ügyintézését ideiglenesen átvállaló szakmai munkatárs.

Az intézmény munkatársainak kötelelességeit és jogait az

- irányadó jogszabályok (Munka Törvénykönyve, Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény),
- az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata,
- az intézmény Szakmai Programja,
- a dolgozó munkaköri leírása,
- a Kollektív Szerződés határozza meg.

A Közalkalmazotti Tanács képviseli a dolgozók érdekeit. Az intézmény dolgozói közfeladatot ellátó személynek számítanak, mely minősítés, feladat ellátásuk során védi személyes biztonságukat.

A fiatalok érdekvédelme

Az utógondozói ellátást igénybevevő fiataloknak joguk van érdekeik védelméhez, azok érvényesítéséhez.

Az érdekvédelem biztosításának módjai:

- szóbeli panasztétel,
- írásbeli panasztétel.

Az érdekvédelem lehetséges fórumai:

- nevelő,
- gyermekönkormányzat,
- otthongyűlés,
- érdekképviselői fórum,
- igazgatóhelyettes,
- igazgató,
- szakmai egység vezető
- gyámhivatal, gyermekjogi képviselő, állampolgári jogok biztosa,
- segélyvonal.

A növendék az intézmény szolgáltatásaival, munkatársaival és a többi jogosulttal kapcsolatos panaszát az igazgatónál írásban előterjeszheti.

Az igazgató köteles a panaszt kivizsgálni és a szükséges intézkedéseket haladéktalanul, de legkésőbb a panasz kézhezvételét követő 15 napon belül megtenni és erről a növendéket tájékoztatni. Az intézkedés elmaradása vagy a növendék által nem megfelelőnek vélt intézkedés esetén a növendék kérheti kérelmének az Érdekképviselői Fórum elé tárását.

Az Érdekképviselői Fórum ülésének időpontjáról és tárgyáról a növendéket, illetve a Gyermekönkormányzat vezetőjét az intézmény igazgatója értesíteni köteles. Minden növendék panaszával, kérelmével fordulhat a gyermekjogi képviselőhöz.

VIII. Záró rendelkezések

Jelen Szakmai Program a fenntartó jóváhagyása után lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 2023. szeptember 20. napján jóváhagyott Szakmai Program hatályát veszti.

A Szakmai Program elfogadásának nevelőtestületi értekezleti jegyzőkönyve és a nevelőtestületi jelenléti íve külön dokumentumban került rögzítésre.

Budapest, 2024. 11. 14.

.....
Riegler Mária
mb. igazgató

Mellékletek:

számú melléklet: Házi rend

számú melléklet: Együttműködési megállapodás utógondozói ellátásra

számú melléklet: Az utógondozói ellátásra vonatkozó egyéni megállapodás
melléklete álláskeresők részére

számú melléklet: Az utógondozói ellátásra vonatkozó egyéni megállapodás
melléklete szociális ellátásra váró részére

számú melléklet: Az utógondozói ellátásra vonatkozó egyéni megállapodás
melléklete tanuló/hallgató 2014. év előtti utógondozói ellátás esetén

számú melléklet: Az utógondozói ellátásra vonatkozó egyéni megállapodás
melléklete (tanuló/hallgató 2014-től utógondozói ellátás esetén)

számú melléklet: Nevelőtestületi értekezlet jegyzőkönyv és jelenléti íve

Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest

Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest

1025 Budapest, Cseppkő u. 74.

cseppgyermek@cseppgyermek.hu

☎ 06-1/336-2745

Jegyzőkönyv

a Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest I._V. számú Szakmai Egységeinek Szakmai Programjai elfogadásáról

Ikt.sz:

*szalay el/hozatal
30/okt-A/3839/2024*

Készült: Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest (1025 Budapest, Cseppkő u. 74.) hivatali helyiségében

Tárgy: A kiegészített Szakmai Programok ismertetése, véleményezése és elfogadása

Helye: 1025 Budapest, Cseppkő u. 74.

Ideje: 2024.11.14. 15⁰⁰h

Jelen vannak:

- Riegler Mária mb. igazgató,
- Tokodi Zoltán szavazatszámlláló
- Kislaki Kinga jegyzőkönyvvezető,
- Szigetvári Richárdné jegyzőkönyv hitelesítő
- Németh Éva szakreferens SZGYF Pest Vármegyei Kirendeltség Szervezetirányítási Osztály II online jelenlét formában
- a szakmai testületi tagok a mellékelt lista szerint

Riegler Mária igazgató köszönti a résztvevőket, megnyitja az értekezletet.

Megállapítja, hogy az ülés határozatképes.

Napirendi pontok:

- napirendi pontok elfogadása és a jegyzőkönyvvezető, a szavazatszámlláló, valamint a jegyzőkönyv hitelesítő személyének megválasztása
- a kiegészített szakmai programok véleményezése és elfogadtatása

A tervezett napirendi pontokon kívül más javaslat nem érkezett.

- 1. napirendi pont:** további napirendi pontok elfogadása és a jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyv hitelesítő személyének megválasztása

Az elnök javasolja Kislaki Kinga a jegyzőkönyv vezetésére, valamint Szigetvári Richárdné a jegyzőkönyv hitelesítésére. Más javaslat nem érkezett.

A jelenlévő tagok közül nyílt szavazással egyhangúlag elfogadták a jegyzőkönyvvezető, valamint a jegyzőkönyv hitelesítő személyét

2.napirendi pont: a kiegészített szakmai programok véleményezése és elfogadtatása

Az igazgató a szakmai egységek vonatkozásában ismerteti a 2024. július 01. napjától hatályos jogszabályváltozások – Gyvt.¹6.§. (7), 10.§. (1) d., 10/C.§. - 10/I.§., 17.§. (4), (4a), (4b), (4c), (4d), 93.§. (3) a., valamint R.² 11/A.§., 77.§. (1), 93/A.§., és a 191/2024. (VII. 8.) Korm. rendelet, 194/2022. (V. 27.) Korm. rendelet – átvezetését az I.-V. sz Szakmai Egység Szakmai Programjába:

- ⇒ Gyermeki jogok és kötelességek az internet és médiahasználattal kapcsolatban
- ⇒ Szakellátók alkalmazási feltételeinek változásai (pszichológiai vizsgálat, kifogástalan életvitel)
- ⇒ Jelzési köztelezettség, és elmulasztásának következményei
- ⇒ Teljes körű ellátás - ruházati támogatás
- ⇒ Utógondozói ellátás – jogosultsági feltételek változása

A fentiekén túl a Szakmai Programokban és a kapcsolódó Házirendekben módosításra és pontosításra kerültek a vendégfogadás, az I. számú Szakmai Egység tekintetében a tartós vendégfogadás szabályai

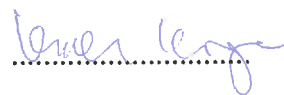
A gyermeki jogok és kötelességek módosulása az intézményi Megállapodásban és Ellátási Szerződésben, valamint a Házirendekben is átvezetésre kerültek.

Észrevétel és hozzászólás nem érkezett. Az igazgató megkéri a jelenlévőket, hogy szavazzanak az ismertetett szakmai programok elfogadásáról.

A jelenlévő tagok közül nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadták az I.-V. számú Szakmai egységek Szakmai Programjait.

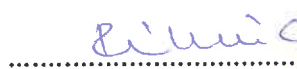
Riegler Mária elnök megköszöni a részvételt, 15.³⁰-kor bezárja az értekezletet.

kfm.

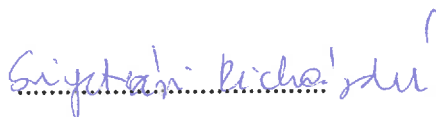

Kislaki Kinga

jegyzőkönyvvezető

igazgató

Szigetvári Richárdné

jegyzőkönyv hitelesítő

¹ 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

² 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

Cseppkő Gyermekotthoni Központ

Cseppkő Gyermekotthoni Központ Budapest

1025 Budapest, Cseppkő u. 74. cseppgyermek@cseppgyermek.hu

☎ 336-2745

Jelenléti ív

2024. november 14. napján megszervezésre kerülő tantestületi értekezlet

Szakmai Program és SZMSZ elfogadása

név	munkakör	aláírás
BUSKÓ AI HAJNKA	NEVELŐ	
VIRUCSKA ANDRÁJ PÉTER	NEVELŐ	
VANÁSZ JUDIT	nevelő	Kovács J.
SÁJÓ ATTILÁNÉ	fejlesztő pedag.	Sájo Attiláné
DEJUS ÁRKÓCZ GYÖRGY	gyermekfelügyelő	
LÁSZLÓ ALFONZ	gyermekfelügyelő	
HOBVAT JÚLIA	nevelő	
SZIGETVÁRI RICHÁRDNÉ	NEVELŐ	
LAKATOS ZOLTÁNNE	Titkárság	
Gueth Eszter	pszichológus	
Leucseis Dalwidla	pszichológus	
Kislaki Kinga	nevelő	
KATONA ZOLTÁN	Gyermekfelügyelő	
TRAVAY KLÁRIKA	gyermekfelügyelő	
FARKASÉ KUPI VERONIKA	TEL. VED. ASSZISTENS	Farkasé Kupi Veronika
KALOSZURKAI ERZSÉBET	SZAKMAI VEZ.	Kaloszurkai Erzsébet
Kovács Gabon	Titkárság	
D. D. D.	gyermekfelügyelő	
Bokor Anthea	gárdalőr úr	Bokor
Kárpáti-Madecsi Bugyik	gazdasági koordinátor	
MONYVAI ZSÓFI	nevelő	Monyvai Zsófi
KARPCS ÁGNES	NEVELŐ	
NADYDARINÉ UGHY KATALIN	nevelő	Nagydariné Ughy Katalin
Muzsnyai Csilla Ida	O.T.K	Muzsnyai Csilla Ida
Nyír Péter	pszichológus / oktató	
TEKSENYI ZOLTÁN		
Selmevi Péter	gyermekf.	
Thorling Silvia	gy. f.	
Gomborné Melicher Katalin	nevelő	
Kuvidy Ágnes	pszichológus	
Kajcsa Andrea	fejlesztőpedagógus	

